

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2025/26

Destinace (země, město): Bosna a Hercegovina, Sarajevo

Jméno, příjmení: Matěj Martinčák

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Univerzitet u Sarajevu, Filozofski fakultet, Odsjek za slavenske jezike i književnosti

Obecné informace o univerzitě a lektorátu

Sarajevská univerzita (Univerzitet u Sarajevu) je v Bosně a Hercegovině univerzitou nejstarší (zal. 1949) i největší: dvě desítky fakult zajišťují výuku pro více než 23 tisíc studentů. V rámci Oddělení slavistiky Filozofické fakulty byl v roce 2008 otevřen lektorát českého jazyka, později také lektorát slovinského a polského jazyka.

Lektorát zajišťuje výuku jak pro studenty Filozofické fakulty (volitelný kurz Český jazyk a kultura I. a II.), tak i kurzy pro veřejnost, které organizuje Centrum vědeckovýzkumné práce a odborných aktivit Univerzity v Sarajevu (Centar NIRSA). Tyto kurzy probíhají on-line, jsou rozděleny do čtyř jazykových úrovní (A1-B2) a zapsat si je může každý občan Bosny a Hercegoviny.

Aktuální situace a výuka

V letošním roce navštěvovalo na Filozofické fakultě předmět Český jazyk a kultura I. 13 studentek a studentů, druhý semestr pak 11. V tomto akademickém roce se k tomuto volitelnému předmětu mohli zapisovat pouze studenti 2. ročníku bakalářského studia filozofické fakulty. Ve spolupráci s vedením oddělení bylo zažádáno o rozšíření volitelnosti předmětů Český jazyk a kultura I., II. pro všechny studenty Univerzity v Sarajevu, aby zájemci

o český jazyk mezi studenty jiných ročníků filozofické fakulty a studenti ostatních fakult měli možnost získat za splnění požadavků kurzu kredity.

Přes Centar NIRSA byly pro veřejnost otevřeny online kurzy A1, A2, B1, B2. Ve vyšších úrovních pokračovali zpravidla studenti, které v minulých letech vyučovala předchozí lektorka.

Na úrovni A1 (4x týdně 45 minut) dokončilo 10 studentů

Na úrovni A2 (4x týdně 45 minut) dokončilo 6 studentů

Na úrovni B1 (2x týdně 45 minut) dokončili 4 studenti

Na úrovni B2 (2x týdně 45 minut) dokončilo 5 studentů

Výukové materiály

Primárně jsou používány tyto učebnice: Holá, L.: *Česky krok za krokem I-II*, Nekovářová, A.: *Čeština pro život*, Adamovičová, A.: *Nebojte se češtiny*. Adaptované české texty. Další materiály, které si lektor připravuje: pracovní listy, prezentace, videa, hudební ukázky apod.

Další aktivity

Kromě práce se studenty jak univerzitními, tak z řad veřejnosti, spolupracuje lektor mimo jiné také s českými krajanskými spolky v BaH (jsou na několika místech: Sarajevo, Banja Luka, Mostar), sdružují především potomky krajanů, kteří již většinově česky nehovoří. Organizují tematické kulturní akce, posezení, výlety. Pro Českou besedu Sarajevo, přeložil lektor do češtiny brožuru *Měli byste je znát* o životech a práci českých rodáků, kteří zanechali svou stopu v Sarajevu. Spolupracoval také při výstavě o Janu Amosi Komenském v Muzeu literatury a divadelních umění v Sarajevu, kterou připravilo krajanské sdružení Karel Pařík z Mostaru v součinnosti s Českou besedou.

Propagaci českého jazyka a jeho výuky se lektor věnoval na *Dnech otevřených dveří* fakulty či na hojně navštěvovaném sarajevském *Knižním veletrhu*, kde se v rámci programu uskutečnil také minikurz češtiny. Produktivní a velmi vstřícná je spolupráce s českým velvyslanectvím, které mj. pomáhá s propagací jazykových kurzů na svých sociálních sítích, lektor se pak zapojuje do kulturního programu velvyslanectví. V letošním roce lze zmínit především tradiční zářiový *Evropský den jazyků*, který je v Bosně a Hercegovině organizačně zajišťován Goethe Institutem a jednotlivé stánky organizují zastupitelské úřady. Program se konal ve městě Zenica

a navštívilo jej více než pět set studentů středních a základních škol. Lektor propagoval češtinu společně s kolegy z velvyslanectví také na sarajevském veletrhu stipendií, kde měli zájemci z řad studentstva možnost seznámit se s možnostmi studia v Česku (a také jazykové přípravy na toto studium). V organizaci velvyslanectví proběhl *Český den* v Tuzle s bohatým programem, do nějž lektor přispěl prezentací o klasicích české literatury 20. století v tamní Národní a univerzitní knihovně.

Lektor také uvedl výstavu o Josefu a Karlu Čapkových, kterou připravil znalec díla slavných bratří Hasan Zahirović pro Kulturní dům v Travniku, podílel se na organizaci české účasti na bosenském literárním festivalu Bookstan, apod.

Podmínky pro lektora:

Podmínky pro lektora jsou zcela vyhovující. Sdílí kabinet s dvěma kolegyněmi. V jeho kabinetě je dobře vybavená knihovna lektorátu, k dispozici je i tiskárna. Výuka většinou probíhá v moderně zařízené slavistické posluchárně.

Ubytování si lektor zajišťuje samostatně, univerzita přispívá na městskou dopravu.

Administrativní záležitosti mívají tendenci trvat spíše déle (komplikovaný je již proces prvotního získání pracovního víza, vyžaduje koordinaci a kooperaci fakulty, tamního úřadu práce, cizinecké policie a lektora; je dobré proces vyřizování, kvůli lhůtám na zpracování záležitostí jednotlivými úřady, zahájit nejlépe min. 5-6 měsíců před plánovaným nástupem).

Na závěr bych chtěl velmi poděkovat předchozí lektorce Blance Zahajské za čas, důkladnost a vstřícnost, které věnovala předání lektorátu, i za cenné zkušenosti a rady, které od ní mohl nový lektor načerpat.

Opava 30. července 2026

Mgr. Matěj Martinčák

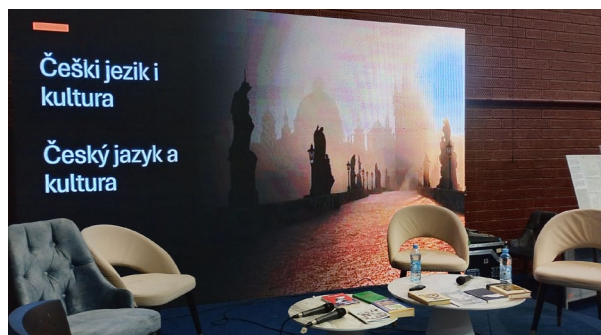
Fotografická příloha

Členové České besedy při společných setkáních

Mnozí také navštívili vernisáž výstavy o J. A. Komenském

Český koutek na sarajevském knižním veletrhu

Evropský den jazyků v Zenici

Studenti českého jazyka na terase Filozofické fakulty

Doprovodný program k výstavě o bratrech Čapcích v Travniku